

De pilot Natuur- en LandschapsNorm (NLN)

De ervaringen van het eerste half jaar

Andries Visser, Anton Stortelder, Arjan Dekking, Frans van Alebeek en Henk Kloen, december 2011

20 Deelnemers

3 regio's: Noord, Oost en Zuid-West

20 Deelnemers

3 regio's: **Noord**, **Oost**
en **Zuid-West**

- 9 melkveehouders 🍷
- 9 akkerbouwers 🌿
- 1 fruitteler 🍇
- 1 groentebedrijf 🍅

Waarvan:

13 gangbaar en 7 biologisch, gemiddeld 56 ha groot,
van 12 tot 125 ha (Noord!), gemiddeld 3,2%
landschapselementen op het bedrijf

De pilot Natuur- en LandschapsNorm (NLN)

5% natuur- en landschapselementen
op het bedrijf

- Gemiddeld is dat 3,2%, van 1,1% tot 4,7% (+ afvallers!)

Kruidig

Houtig

Nat

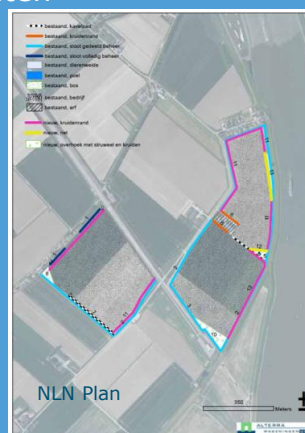
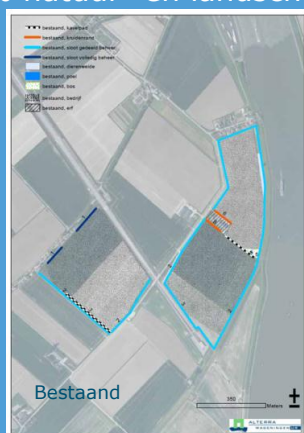
Werving van NLN Pilot deelnemers

- Via eigen netwerken van onderzoekers en via ANV's
- Vooral deelnemers die al actief bezig zijn met natuur & landschap (voorlopers), vandaar al hoge % natuur- & landschapselementen op het bedrijf
- Afvallers door veel sloten (Veenweidegebied!) of veel randen (deelnemers in akkerrandprojecten) (niet in de Pilot, maar zouden wel in een NLN regeling passen)
- Of juist afvallers met heel weinig natuur- & landschapselementen op het bedrijf, voor wie 5% teveel is

De pilot Natuur- en LandschapsNorm (NLN)

Inrichtings- en beheerplan NLN

5% natuur- en landschapselementen

De pilot Natuur- en LandschapsNorm (NLN)

Ruime vruchtwisseling

- 1:4 eis was een obstakel, daarom veranderd in eis tot minimaal 4 gewassen. Gevarieerde grasmat soms obstakel.
- Voor bepaalde regio's (bijv. veenkolonieën) is dat nog steeds een belemmering!

De pilot Natuur- en LandschapsNorm (NLN)

Natuurbericht beheer

- Welk beheer hoort daar bij?
- Welke kwaliteit streven we na?
- Hoe verhoudt de NLN zich tot SNL pakketten?

Vergelijking NLN, SNL en plannen GLB

SNL	NLN	GLB (?)
Soortenbescherming	Streekeigen landschaps-elementen	Klimaat- en milieuvriendelijk produceren
Aangewezen zoekgebieden	Heel NL	Heel NL
Vooraf hele percelen en randen	Hele bedrijf	?
Extensief landbouwkundig gebruik	Focus op landschapselementen rondom productiepercelen	Géén landbouwkundig gebruik?
Bestaande en nieuwe natuur	Bestaande en nieuwe natuur	Alleen nieuwe natuur?
Speciale pakketten natuurvriendelijk oevers	Sloten vallen onder NLN	?

Vergelijking NLN, SNL en plannen GLB

Voorbeeld van een **SNL** invulling.
Vlakken, extensief landbouwkundig gebruik

Voorbeeld van een **NLN** invulling.
Landschapselementen, geen landbouwkundig gebruik
Beloning van bestaande natuur

De pilot Natuur- en LandschapsNorm (NLN)

Beheersafval wordt in de bedrijfskringloop opgenomen

- Hoe gaat u dat organiseren?
- Er is goede kennis aanwezig bij deelnemers!

De pilot Natuur- en LandschapsNorm (NLN)

Bescherming van dieren, nest- & schuilplaatsen

- Hoe gaat u dat organiseren?
- Zie informatiepakket!

De pilot Natuur- en LandschapsNorm (NLN)

40% van het erf is groen

- Gemiddeld is dat 46%, van 20% tot 75%

Conclusies tot nu toe

- Mooie groep van verschillende bedrijven
- Wel relatief veel voorlopers, niet de gangbare praktijk
- Verschillen in bedrijfsareaal en dus in vergoedingen
- Verschillen in taakstelling (bijv. om 5% te halen)
- Verschillen in kwaliteit van bestaande natuur- & landschapselementen
- Een aantal zaken moeten gaandeweg nog vorm krijgen (bescherming dieren, verwerking afval in kringloop, ..)